

РУДНІЧЕНКО Євгеній

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту та адміністрування
Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-9407-2026>

e-mail: e.m.rudnichenko@gmail.com

ГАРБУЗІЮК Олександра

здобувач PhD

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0009-0003-2017-3830>

e-mail: oleksandra.garbuziuk22@gmail.com

РУДНІЧЕНКО Микола

Заслужений тренер України

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-4555-3958>

e-mail: m.m.rudnichenko@gmail.com

СТРАТІЙЧУК Анатолій

Здобувач вищої освіти

Хмельницький національний університет

stratsa@gmail.com

**РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ: МАКРО- ТА МІКРОРІВЕНЬ
УПРАВЛІННЯ**

У статті досліджується вплив макроекономічних факторів на розвиток медичної галузі України, зокрема аналізуються взаємозв'язки між основними економічними показниками, такими як державний бюджет, рівень безробіття та інфляція, і їхній ефект на ефективність надання медичних послуг населенню. У роботі розглядаються також питання економічної нестабільності та її впливу на доступність медичних послуг, зокрема в умовах обмежених фінансових ресурсів державного бюджету та зростаючої соціальної нерівності. Одним із важливих аспектів, що висвітлюються в статті, є порівняльний аналіз якості медичних послуг, наданих державними та приватними медичними установами. Зокрема, розглядаються сильні та слабкі сторони обох секторів, акцентуючи увагу на тому, як кожен із них реагує на економічні виклики. Дослідження показує, що приватні медичні заклади здатні забезпечити високий рівень обслуговування та інноваційні методи лікування завдяки гнучкості фінансування та кращому менеджменту. Однак, попри це, ці заклади стикаються з проблемами забезпечення рівного доступу до послуг для всіх верств населення, особливо для малозабезпечених та соціально вразливих груп. Державні медичні установи, в свою чергу, мають перевагу в тому, що можуть надавати медичні послуги безкоштовно або за пільговими умовами, але часто стикаються з проблемами недостатнього фінансування та низькою якістю обслуговування через застарілу матеріально-технічну базу та кадровий дефіцит. Стаття також акцентує увагу на необхідності вдосконалення системи управління в медичній сфері для підвищення ефективності надання медичних послуг, зокрема, шляхом оптимізації витрат, впровадження інноваційних технологій та поліпшення координації між державним і приватним секторами.

Ключові слова: макроекономічні фактори, медична галузь, державний бюджет, приватні медичні заклади, доступність медичних послуг, якість обслуговування.

RUDNICHENKO Yevhenii, Harbuziuk Oleksandra, RUDNICHENKO Mykola, STRATIYCHUK Anatoliy
Khmelnitskyi National University

**DEVELOPMENT OF THE HEALTHCARE SYSTEM IN UKRAINE: MACRO AND MICRO LEVEL
MANAGEMENT**

The article examines the impact of macroeconomic factors on the development of Ukraine's medical sector, specifically analyzing the interconnections between key economic indicators such as the state budget, unemployment rate, and inflation, and their effect on the efficiency of healthcare services provided to the population. The paper also addresses issues of economic instability and its impact on the accessibility of medical services, particularly in the context of limited financial resources in the state budget and increasing social inequality. One of the important aspects highlighted in the article is a comparative analysis of the quality of healthcare services provided by public and private medical institutions. Specifically, the strengths and weaknesses of both sectors are considered, with a focus on how each responds to economic challenges. The study shows that private medical facilities are able to provide high-quality services and innovative treatment methods due to flexible financing and better management. However, despite this, these institutions face challenges in ensuring equal access to services for all segments of the population, particularly for the underprivileged and socially vulnerable groups. Public medical institutions, in turn, have the advantage of being able to offer free or discounted medical services, but often face problems of inadequate funding and low service quality due to outdated infrastructure and staff shortages. The article also emphasizes the need to improve the management system in the healthcare sector to enhance the effectiveness of medical service delivery, particularly by optimizing costs, implementing innovative technologies, and improving coordination between the public and private sectors.

Keywords: macroeconomic factors, healthcare sector, state budget, private medical institutions, accessibility of medical services, service quality.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний стан охорони здоров'я в Україні, зокрема в умовах економічних і соціальних змін, вимагає ретельного аналізу та оптимізації фінансування, організації та надання медичних послуг. Проблеми, з якими стикається медична галузь, зокрема в умовах війни, інфляції та економічної нестабільності, впливають на доступність та якість медичних послуг, а також на ефективність державних і приватних медичних установ. У зв'язку з цим виникає необхідність дослідження економічних факторів, що визначають розвиток сектору охорони здоров'я, а також порівняння державних і приватних медичних послуг з точки зору якості обслуговування та доступності для населення.

Вивчення макроекономічних показників, таких як зростання ВВП, інфляція, рівень безробіття, зміни в курсі валюти та середньомісячній заробітній платі, є необхідним для розуміння фінансових можливостей країни в контексті забезпечення належного рівня фінансування медичних установ. Окремої уваги потребує аналіз дефіциту державного бюджету, що безпосередньо впливає на обсяг видатків на охорону здоров'я.

У той же час, важливою є проблема розвитку приватної медицини, яка стає все більш популярною через високий рівень обслуговування, прозорість цін та можливість обирати спеціалістів. Однак, при всіх перевагах, приватна медицина часто стикається з проблемами доступності для широких верств населення, що зумовлено високими витратами на медичні послуги.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Останні дослідження у сфері економіки охорони здоров'я значною мірою зосереджені на вивченні економічної ефективності державних та приватних медичних установ, а також на проблемах фінансування системи охорони здоров'я в умовах економічної нестабільності. У ряді наукових публікацій акцентується увага на аналізі макроекономічних показників, таких як державний бюджет, рівень безробіття, інфляція та їх вплив на медичну галузь. Також окремі дослідження зосереджуються на порівняльному аналізі якості медичних послуг у державному та приватному секторах. На сьогодні приватні медичні установи демонструють високий рівень обслуговування, що може забезпечити кращу доступність послуг для платоспроможних верств населення, однак стикаються з проблемами у забезпеченні рівного доступу до послуг для всіх верств населення.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

У статті вирішуються кілька важливих аспектів, які раніше залишалися невіршеними або недостатньо дослідженими. Зокрема дослідження впливу макроекономічних факторів на фінансування медичних установ, порівняльний аналіз державних та приватних медичних послуг з точки зору доступності та якості обслуговування, а також вивчення ролі інноваційних моделей медичного обслуговування в умовах економічної кризи.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою даного дослідження є комплексний аналіз сучасного стану економічної ситуації в медичній сфері України, зокрема в умовах війни та економічної нестабільності, а також виявлення ефективних шляхів інтеграції державних і приватних медичних послуг для забезпечення доступу до якісної медичної допомоги для широких верств населення.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Для аналізу тенденцій сектору охорони здоров'я України проведемо аналіз основних макроекономічних показників (табл. 1), які впливають на його розвиток. Цей аналіз є необхідним, оскільки, економічна ситуація в країні визначає обсяг фінансування охорони здоров'я в Україні та ефективність використання ресурсів.

Таблиця 1

Основні макроекономічні показники Держбюджету України*

Показники	Роки				
	факт 2021 р.	факт 2022 р.	факт 2023 р.	прогноз 2024 р.	прогноз 2025 р.
Зростання ВВП	3,4%	-28,8%	5,7%	4,6%	2,7%
Інфляція	10,0%	26,6%	5,1%	9,7%	9,5%
Рівень безробіття	10,3%	21,1%	19,0%	18,7%	17,7%
Середньорічний курс валют	27,3 грн./дол.	32,3 грн./дол.	36,57 грн./дол.	40,37 грн./дол.	45,0 грн./дол.
Середньомісячна заробітна плата	14014 грн.	14847 грн.	18527 грн.	21809 грн.	24389 грн.
Мінімальна заробітна плата	6000 грн. 6500 грн.	6700 грн.	6700 грн.	7100 грн. 8000 грн.	8000 грн.

*сформовано за [1, 3, 4, 5, 10, 11]

Наведені показники у табл. 1 відображають вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на розвиток економіки України, особливо це стосується повномасштабної війни, яка вплинула на зростання рівня інфляції, курсу валют і безробіття.

Збільшення прогнозованого ВВП у 2024 р. свідчить про стабілізацію економічної ситуації в країні не зважаючи на війну, і дозволяє державі виділяти більше коштів на соціальні потреби, у тому числі і на охорону здоров'я. Однак зростання прогнозу ВВП на 2025 р. складає 2,7%, тобто очікується його сповільнення, що свідчить про зменшення темпів економічного розвитку.

У проєкті бюджету 2025 р. закладено доходи – 2,3 трлн. грн., що більше на 32,1% від запланованого бюджету 2024 р. Не зважаючи на зростання надходжень державного бюджету він містить дефіцит, який наведено на рис. 1.

У 2024 р. дефіцит державного бюджету на рік, і складає 21,0% ВВП, у 2025 р. спостерігається його зниження до 19,4%, і свідчить про поліпшення ситуації, проте дефіцит залишається високим порівняно з 2021 р. (рівень у 2021 р. є нормальним значення). Для стабілізації бюджетного дефіциту Україні необхідно збільшувати доходи бюджету.

Економіка України знаходиться в умовах кризової ситуації, то прогнозується зростання інфляції у 2024 р. до 9,7% та 9,5% у 2025 р., що свідчить про зростання витрат. Інфляція впливає на зростання цін на медичне обладнання та послуги, а також на медикаменти.

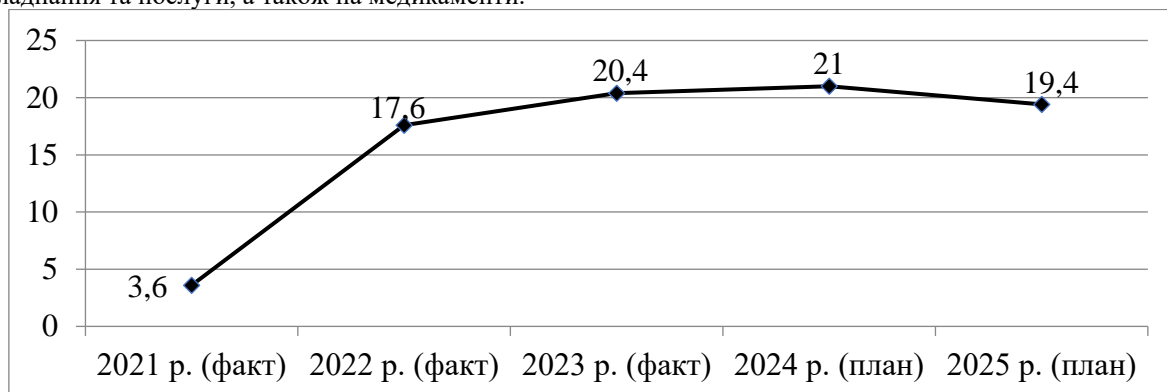

Рис. 1. Динаміка дефіциту державного бюджету України протягом 2021-2025 рр., у % до ВВП [11]

Рівень безробіття в Україні є досить високим протягом аналізованого періоду і становив у 2021 р. – 10,3%, у 2022 р. – 21,1%, у 2023 р. – 19,0% та прогнозується на рівні 18,7% у 2024 р. та 17,7% у 2025 р. Високий рівень безробіття знижує податкові надходження держбюджету, і впливає на охорону здоров'я України шляхом збільшення соціального забезпечення та послуг, зростання напруженості в суспільстві, погіршення психічного здоров'я населення тощо.

В Україні протягом аналізованого періоду відбувалося зростання курсів валют з 27,3 грн./дол. у 2021 р. до 45,0 грн./дол. у 2025 р. (планові показники), що спричинено зростанням інфляції та економічною нестабільністю в країні. Зростання курсів валют впливає на охорону здоров'я, оскільки даний сектор залежить від імпортного обладнання, медикаментів тощо.

Середньомісячна та мінімальна заробітна плата в Україні протягом аналізованого періоду значно різняться і становлять, зокрема середньомісячна заробітна плата у 2021 р. – 14014 грн., у 2022 р. – 14847 грн., у 2023 р. – 18527 грн. та прогнозується на рівні 21809 грн. у 2024 р. та 24389 грн. у 2025 р. (планові показники); мінімальна заробітна плата у 2021 р. – 6000 грн. та 6500 грн., у 2022 р. – 6700 грн., у 2023 р. – 6700 грн. та прогнозується на рівні 7100 грн. та 8000 грн. у 2024 р. та 8000 грн. у 2025 р. (планові показники). Зростання рівня оплати праці впливає на бюджет охорони здоров'я, а недостатнє її зростання приведе до скорочення кваліфікованих кадрів.

Поступове зростання ВВП та стабілізація інфляції свідчать про адаптацію економіки до нових реалій. Однак високий рівень безробіття та девальвація гривні залишаються суттєвими викликами для відновлення стабільного економічного розвитку України.

Видатки на охорону здоров'я в Україні у 2023 році представлено на рис. 2.

Видатки на охорону здоров'я в Україні у 2023 р. склали 217,4 млрд. грн., з них видатки державного бюджету разом з трансфертами складають 181,8 млрд. грн.

Значну частку з видатків на охорону здоров'я складають видатки на реалізацію програм медичних гарантій, що склали 139,4 млрд. грн., з них [8]:

- а) екстрена медична допомога – 11,2 млрд. грн.;
- б) первинна медична допомога – 23,7 млрд. грн.;
- в) спеціалізована медична допомога – 100,6 млрд. грн.;
- г) відшкодування вартості ліків («Доступні ліки» – реімбурсація) – 3,7 млрд. грн.

В структурі видатків на охорону здоров'я у 2023 р. є надання стаціонарної медичної допомоги, і склав 41,6 млрд. грн., з них:

- а) проведення хірургічних операцій – 19 млрд. грн.;
- б) без проведення хірургічних операцій – 22,8 млрд. грн.

Розподіл коштів демонструє прагнення України забезпечити громадянам доступ до основних медичних послуг, збільшити фінансування екстреної та спеціалізованої допомоги, підтримку програм, що дають доступ до медикаментів.

Рис. 2. Видатки на охорону здоров'я в Україні у 2023 р. [8]

У 2024 р. та 2025 р. (планові показники) у порівнянні з 2023 р. відбулося зростання видатків на охорону здоров'я в Україні (рис. 3).

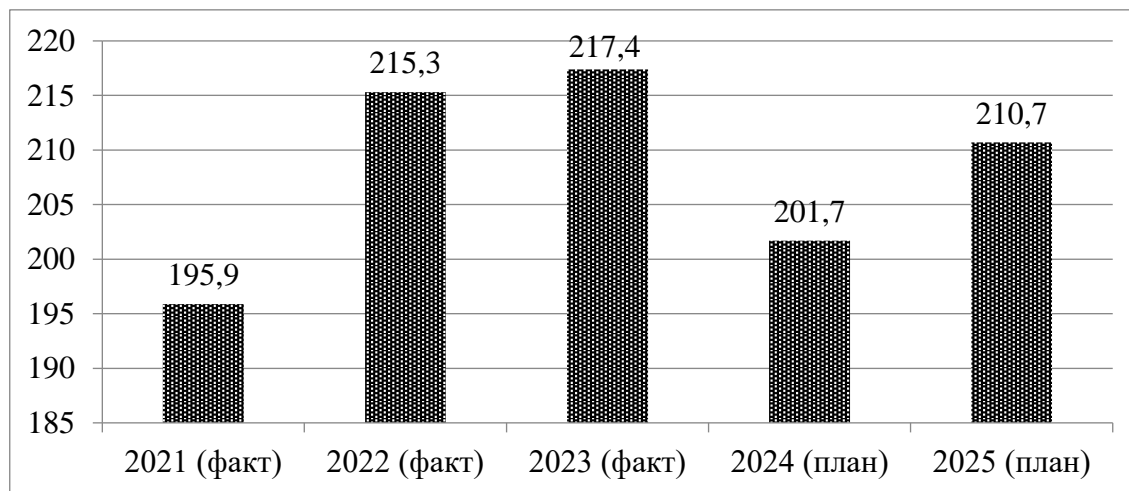

Рис. 3. Видатки на охорону здоров'я в у 2021-2025 рр., млрд. грн. [2, 6, 7, 8]

На рис. 3 представлені дані про видатки на охорону здоров'я в Україні з 2021 р. по 2025 р., найнижчими є видатки у 2021 р. – 195,9 млрд. грн., максимальне збільшення видатків до 217,4 млрд. грн. спостерігається у 2023 р. Однак, уже в 2024 р. відбулося скорочення видатків на охорону здоров'я до 201,7, що скоріше за все є спробою оптимізувати бюджетні витрати, а у 2025 р. планується зростання видатків до 210,7 млрд. грн., що може бути наслідком значної інфляції та зростання курсу валют.

Дослідимо особливості функціонування приватних медичних закладів в Україні. Так, Разумков центр провів соціологічне дослідження «Приватна медицина – перспектива розвитку в Україні» [9]. Загальні характеристики властиві для приватної медицини та для державної і комунальної медицини представлено у табл. 2.

Таблиця 2

Характеристики властиві для приватної медицини та для державної і комунальної медицини, % опитаних [9, с. 10]

Питання	Для приватної медицини	Для державної та комунальної медицини
Офіційна плата за послуги, наперед відкритий преїскурант	50,9	10,5
Чесна та обґрунтована вартість послуг, не передбачає зайвих, непередбачених витрат	14,1	8,9
Змога розпланувати власні фінансові можливості, бути впевненим, не питати, кому, як і скільки заплатити за послугу	35,9	11,1
Можливість страхового відшкодування за умови лікарської помилки	17,5	11,0
Можливість обирати фахівця самостійно, що буде опікуватися вашим здоров'ям	36,9	28,3
Надання усього необхідного, зокрема матеріалів, обладнання та ліків	39,0	6,3
Гарантування особистої безпеки та стерильності	25,1	15,1
Комфортне перебування	49,3	5,5
Щире бажання лікаря допомогти	13,7	13,4
Швидке оформлення довідок, лікарських листів встановленого зразка	17,9	13,9
Розгалужена мережа закладів за кількістю та певними напрямками	10,0	23,4
Жодна з представлених характеристик не властива	3,3	14,7
Важко відповісти	11,6	18,1

Згідно з наведеними даними у табл. 2, можна проаналізувати та виокремити характеристики, які є більш властивими для приватної медицини в порівнянні з державною та комунальною. Таким чином результати табл. 2 свідчать, що приватна медицина має переваги у прозорості цін, комфорті, якості обслуговування, оснащенні тощо. Бажання лікаря допомогти за оцінкою респондентів є майже однаковим в обох системах, зокрема 13,7% для приватної і 13,4% для державної медицини, що вказує на схожий рівень доброзичливості персоналу. Водночас державна медицина має більш розгалужену мережу закладів, які робить її більш доступною в багатьох регіонах України.

Для більш детального аналізу приватних та державних закладів продіагностуємо медичні послуги, і де їх краще отримувати (табл. 3).

Таблиця 3

Де краще отримувати медичні послуги (порівняння приватної та для державної і комунальної медицини), % опитаних [9, с. 11]

Питання	Державні (комунальні)	Приватні	Однаково	Важко відповісти
Сімейний лікар та / або педіатр	48,8	14,9	27,8	8,5
Допомога, яку отримує пацієнт в сімейного лікаря / терапевта / педіатра	41,9	18,0	32,4	7,7
Послуги травматолога	36,2	21,3	28,2	14,4
Хірургічні операції	34,7	24,9	23,5	16,8
Кардіологічні операції	32,8	27,6	18,9	20,7
Лікування онкологічних захворювань	32,1	21,7	19,8	26,4
Амбулаторне або стаціонарне лікування лікарями відповідної спеціалізації	28,7	31,1	28,3	11,8
Консультації спеціалізованих лікарів (невролог, ЛОР, уролог, гінеколог, гастроентеролог тощо)	28,3	31,4	30,2	10,2
Гемодіаліз	26,3	19,7	19,4	34,6
Ведення вагітності та пологи	24,9	25,9	19,5	29,7
Високоспеціалізована медична допомога при складних або тяжких захворюваннях, і вимагає складних методів діагностики / лікування (н-д високоспеціалізована хірургія, кардіохірургія, онкологічна допомога тощо)	24,4	37,1	22,7	15,7
Дерматологічні послуги	19,4	35,8	22,3	22,6
Офтальмологія (діагностика та операції)	17,6	41,0	23,1	18,3
Лабораторно-діагностичні послуги (КТ, МРТ, УЗД, ендоскопія тощо)	17,4	50,5	24,0	8,0
Лабораторні дослідження (аналізи)	17,0	48,0	25,1	9,9
Послуги з лікування безпліддя, покращення репродуктивного здоров'я	11,8	39,2	12,4	36,6
Стоматологічні послуги	8,3	67,1	16,3	8,3
Косметологічні послуги	4,8	59,4	8,7	27,1

Данні табл. 3 свідчать, що державні медичні заклади мають перевагу перед приватними у наданні первинної медичної допомоги (державні – 48,8% опитаних, приватні – 14,9% опитаних), послуги травматолога (державні – 36,2% опитаних, приватні – 21,3% опитаних), хірургічні (державні – 34,7% опитаних, приватні – 24,9% опитаних) та кардіологічні (державні – 32,8% опитаних, приватні – 27,6% опитаних) операції, у лікуванні тяжких захворювань (державні – 32,1% опитаних, приватні – 27,6% опитаних), гемодіаліз (державні – 26,3% опитаних, приватні – 19,7% опитаних). Найбільше переваг має приватна

медицина у стоматологічних послугах (67,1%) та косметології (59,4%), що пов'язано з широким спектром послуг та високим рівнем обслуговування. Приватна медицина більше орієнтована на високоспеціалізовані послуги, косметологічні та стоматологічні процедури, а також на лабораторно-діагностичні послуги, що потребують сучасного обладнання та швидкості.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Аналіз основних макроекономічних показників, таких як зростання ВВП, рівень інфляції, безробіття, валютний курс та заробітна плата, показує значний вплив на економіку країни та відповідно на фінансування і розвиток охорони здоров'я в Україні. Прогнозоване сповільнення економічного зростання в 2025 році, високий рівень інфляції та девальвація гривні можуть впливати на зростання витрат в секторі охорони здоров'я, зокрема на закупівлю медичного обладнання та медикаментів. Незважаючи на економічні труднощі, видатки на охорону здоров'я в Україні зросли в 2023 році, зокрема на фінансування програм медичних гарантій. Однак, з огляду на прогнозовані дефіцити бюджету та інфляційний тиск, у 2024 році відбулося скорочення видатків на медицину, що може вплинути на доступність медичних послуг. Очікується помірне зростання видатків у 2025 році, з урахуванням інфляційних процесів і курсових коливань.

Хоча система охорони здоров'я України стикається з серйозними викликами через економічні труднощі, політичну нестабільність і наслідки війни, вона має потенціал для розвитку через підвищення ефективності використання фінансових ресурсів та збільшення інвестицій у приватний сектор охорони здоров'я. Інвестиції в сучасне медичне обладнання, цифровізацію медичних послуг і підвищення кваліфікації медичних кадрів можуть стати важливими факторами поліпшення якості медичних послуг. Для стабільного розвитку охорони здоров'я в Україні необхідно здійснити подальші реформи, зокрема щодо фінансування, оптимізації витрат та вдосконалення організаційної структури як у державних, так і в приватних медичних закладах. Важливим кроком є забезпечення доступності та якості медичних послуг для всіх верств населення.

Література

1. Бюджетна децентралізація: моніторинг та оцінка 2023 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://decentralization.ua/uploads/library/file/930/Budget_2023_Monitoring_by_USAID_HOVERLA_Activity.pdf.
2. В проєкті бюджету на 2025 рік передбачено майже 211 млрд грн видатків на охорону здоров'я [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/uk/v-proyekti-byudzhetu-na-2025-rik-peredbacheno-majzhe-211-mlrd-grn-vidatkiv-na-okhoronu-zdorov-ya>.
3. Держбюджет – 2024: загальні показники та видатки на охорону здоров'я [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/681435>.
4. Держбюджет-2024: які основні показники передбачено законопроектом (оновлено) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtk.ua/state/laws-and-regulations/85750-derzbudzet-2024-yaki-osnovni-pokazniki-peredbacheno-zakonoproiektom-onovleno>.
5. Дошатов Ю. Безробіття в Україні вдвічі перевищило довоєнні показники, – Гетманцев [Електронний ресурс] / Ю. Дошатов, В. Поліщук. – Режим доступу: <https://www.rbc.ua/rus/news/bezrobittya-ukrayini-vdvichi-perevishchilo-1704722831.html>.
6. Мінфін презентує головні результати та досягнення 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_prezentuie_golovni_rezultati_ta_dosiagnennia_2021_roku-3278.
7. Мінфін: у 2022 році видатки на охорону здоров'я становили 215,3 млрд гривень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.mof.gov.ua/uk/news/minfin_u_2022_rotsi_vidatki_na_okhoronu_zdorovia_stanovili_2153_mlrd_griven-3908.
8. Мінфін: у 2023 році видатки на охорону здоров'я становили 217,4 млрд гривень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_u_2023_rotsi_vidatki_na_okhoronu_zdorovia_stanovili_2174_mlrd_griven-4492.
9. Приватна медицина – перспектива розвитку в Україні: результати соціологічного опитування. Київ 2023 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://razumkov.org.ua/images/2023/06/2023-MEDICINA.pdf>.
10. Рівень безробіття в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/>.
11. Чи вистачить коштів для покриття значного бюджетного дефіциту в разі, якщо війна триватиме протягом усього наступного року? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3909293-proekt-derzavnogo-budzetu2025-osnovni-harakteristiki-ta-strategichni-prioriteti.html>.

References

1. Biudzheta detsentralizatsiia: monitorynh ta otsinka 2023 rik [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://decentralization.ua/uploads/library/file/930/Budget_2023_Monitoring_by_USAID_HOVERLA_Activity.pdf.
2. V proiekti biudzhetu na 2025 rik peredbacheno maizhe 211 mlrd hm vydatkiv na okhoronu zdorovia [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://moz.gov.ua/uk/v-proyekti-byudzhetu-na-2025-rik-peredbacheno-majzhe-211-mlrd-gm-vidatkiv-na-okhoronu-zdorov-ya>.
3. Derzbudzhzet – 2024: zahalni pokaznyky ta vydatky na okhoronu zdorovia [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.apteka.ua/article/681435>.
4. Derzbudzhzet-2024: yaki osnovni pokaznyky peredbacheno zakonoproiektom (onovleno) [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu:

<https://news.dtk.ua/state/laws-and-regulations/85750-derzbiudzet-2024-iaki-osnovni-pokazniki-peredbaceno-zakonoprojktom-onovleno>.

5. Doshchatov Yu. Bezrobittia v Ukraini vdvichi perevyschlylo dovoieni pokazyky, – Hetmantsev [Elektronnyi resurs] / Yu. Doshchatov, V. Polishchuk. – Rezhym dostupu: <https://www.rbc.ua/rus/news/bezrobittya-ukrayini-ndvichi-perevishchilo-1704722831.html>.

6. Minfin prezentuie holovni rezultaty ta dosiagnennia 2021 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_prezentuie_golovni_rezultaty_ta_dosiagnennia_2021_roku-3278.

7. Minfin: u 2022 rotsi vydatky na okhoronu zdorovia stanovily 215,3 mlrd hryven [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://www.mof.gov.ua/uk/news/minfin_u_2022_rotsi_vidatki_na_okhoronu_zdorovia_stanovili_2153_mlrld_griven-3908.

8. Minfin: u 2023 rotsi vydatky na okhoronu zdorovia stanovily 217,4 mlrd hryven [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_u_2023_rotsi_vidatki_na_okhoronu_zdorovia_stanovili_2174_mlrld_griven-4492.

9. Pryvatna medytsyna – perspektyva rozvytku v Ukraini: rezultaty sotsiolohichnoho opytuvannia. Kyiv 2023 r. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://razumkov.org.ua/images/2023/06/2023-MEDICINA.pdf>.

10. Riven bezrobittia v Ukraini [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/>.

11. Chy vystachyt koshtiv dlia pokryttia znachnoho biudzhethnoho defitsytu v razi, yakshcho viina tryvatyme protiahom usoho nastupnoho roku? [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3909293-proekt-derzavnogo-budzetu2025-osnovni-harakteristiki-ta-strategichni-prioriteti.html>.